REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nackf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 216. Brașov, Joi 30 Septemvrie (13 Octomvrie). 1904.

„Salvarea“ Săcuilor.

(*a*) Din timpurĭ imemoriale fetele tinere din comitatele locuite de Săcui vin la Brașov cu miile și se tocmesc ca servitóre pe la stăpânĭ, Românĭ și Sașĭ, începênd din etatea fragedă de câte 10—11 anĭ. Incep a sluji cu o simbriuță de câte 11—12 florinĭ pe an și avanséză cu timpul până la 50—70 florinĭ. In 5—6 anĭ, décă a fost harnică și cuminte și crutătóre, fata se întorce acasă cu banĭ de zestrișóră și se mărită. La rêndul ei, și ea își trimite apoi fiicele la Brașov, și istoria se repetă din generațiune în generațiune. Vor fi printre ele și unele cu mintea ușurică, carĭ nu profită în bine de timpul petrecut ca servitóre la Brașov și cronica sinuciderilor aprópe în fiecare an inregistréză, că cutare séu cutare săcuancă cu inclinărĭ romansióse șĭ-a luat singură viéța din causă de amor nefericit. Procentul acestora este însĕ infim și Săcuimea până acum n'a ajuns sĕ fie lipsită de mame și neveste, din causă că li-s'ar fi prăpădit fetele pe la Brașov.

Din timpurĭ imemoriale flăcăiĭ și fetele din comitatele locuite de Săcui urcă Carpatiĭ și se coboră pe panta cealaltă în Țéra românéscă unde se tocmesc ca și surorile lor din Brașov, ca servitorĭ și servitóre pe la boierĭ. Cine a avut ocasiune sĕ cunóscă împrejurările din Țéră, a vĕdut că mai ales prin orașele mai marĭ în fie-care casă este câte un rêndaș ungur, servitóre séu bucătărésă unguróică, apoi laboranțĭ pe la farmacĭĭ, masseurĭ pe la băile de abur, birjarĭ etc. Cine-i harnic și cuminte și crutător, se întorce acasă cu parale, își cumpără casă și moșie și își cârpesce sĕrăcia cât de bine, căcĭ simbriile prin Țéră sunt cel puțin de două orĭ așa de marĭ ca pe la noi. Fetele, carĭ sunt frumóse adesea își găsesc norocul în Țéră și se mărită, cele carĭ nu-și găsesc bărbat acolo, se întorc cu zestrișóră și se mărită acasă. Cele carĭ sunt frumóse și fără minte — se pierd. Procentul acestora însĕ este de asemenea infim, așa că săcuimea nicĭ din causa fetelor măritate séu pierdute prin Țéră nu a suferit până acuma vr'o pagubă mai însemnată.

Săcuiĭ sunt ca și locuitoriĭ de pe litoralurĭ. Aceștia se fac pescarĭ și marinarĭ și își hrănesc familiile cu munca pe vapóre și corăbiĭ. Marea cea bogată în pescĭ, a fost pentru Săcui în tot-déuna România.

Cu banĭ aduși din România șĭ-au salvat situația UnguriĭI din Săcuime, căcĭ pământul lor nu putea sĕ-i hrănéscă. Câștigul era mare și riscul puțin.

De când cu utopia expansiunei maghiare, domnii de la putere pe lângă maghiarisarea naționalităților, șĭ-au adus aminte, că în granița Ardealului și a României numeroșĭ congenerĭ de ai lor nu trăiesc tocmai în belșug și fiind nevoițĭ a-se căpătui pe unde pot, emigréză în România unde sunt expușĭ „desnaționalisării“.

Sĕ salvăm pe Săcui! Sĕ le îndulcim sórtea, ca sĕ se simtă bine acasă și sĕ nu mai emigreze. Sĕ le creăm isvóre nouĕ de existență, sĕ le facem drumurĭ de fer și câte și mai câte!

Așa s'a dat lozinca și s'au numit comisarĭ specialĭ pentru salvarea Săcuilor.

Nu e vorba, că acei comisarĭ n'au salvat nimica până acuma, de cât că s'au pus pe sine în evidență și au înaintat la posturĭ înnalte ca bărbațĭ „binemeritațĭ pentru patrie și națiune“.

Dilele acestea a eșit de sub tipar raportul camerei de comerciu din T.-Mureșului numită „Camera săcuéscă“ pe anul 1903.

Raportul publică date și despre emigrarea Săcuilor. Din cele patru comitate săcuiescĭ au emigrat în cursul anului 14.000 Săcui. Emigrările în România, cu tótă acțiunea patriotică a comisarilor, n'au dat de loc îndĕrĕt, ér emigrările în America, începute înainte cu trei anĭ s'au îndecit. Săcuimea, spune raportul, nu exportéză decât lemne și borviz, ér cucuruz a importat în cursul anului din România în valóre de 1.200.000 coróne.

Mai sunt, nu e vorbă, și alte regiunĭ sĕrace în Ungaria și Transilvania, fără export și fără agricultură intensivă, fără industrie și fără isvóre de câștig. Nicĭ de una însĕ nu se face atâta cas, ca de Săcui.

Și felul cum s'au apucat cei de la putere sĕ-i salveze pe aceștia, n'a fost de loc din cele mai bine alese.

Săcuii, cât timp se sciau avisațĭ la puterile lor, își făceau ei rostul, cum se pricepeau mai bine, acuma însĕ de când cu acțiunea de salvare, o bună parte din ei s'au demoralisat și s'au făcut tândale, punêndu-șĭ încrederea în guvern, care nu-l va lăsa sĕ piéră de fóme, „căcĭ dór e Ciangău séu Săcuiu“. Au ajuns până acolo, încât așteptă de la guvern ajutor bănesc — un fel de léfă pentru-că sunt Săcui — așa că inspectorul Balogh Vilmos s'a vĕdut nevoit a declara în fie-care comună, că la așa un ajutor de geaba aspiră...

Noi am arătat de mult, cât e de primejdiósă politica „salvării“ Săcuilor séu a Ciangăilor din partea guvernului pe considerațiunĭ de rassă și acum vedem dintr'un articol publicat în ultimul număr al diarului „Br. H.“ că chiar și unii dintre conducătorii acestei mișcărĭ au început sĕ se convingă, câte de primejdiósă o acțiune de felul acesta inițiată din partea guvernului. Numitul articol este inspirat numai de téma demoralisării, care a început sĕ prindă rădĕcinĭ printre Ciangăi, și culminéză în frasa, că „cel ce așteptă ajutor, nicĭ-odată nu va sci umbla pe piciórele sale“. Décă e vorba sĕ se facă ceva pentru Ciangăi sĕ se facă pe cale socială și nu din inițiativa guvernului.

Același lucru îl susținem și noi, dér firesce, din alte și mai multe considerațiunĭ.

Brașov, 29 Septemvrie v.

Convenția comercială română-germană a fost erĭ *definitiv încheiată.* Ministrul român al afacerilor streine d-l I. C. Brătianu și ministrul german la Bucurescĭ d-l Kiderlen Wächter au semnat convențiunea, care a fost trimisă deja la imprimat. Primul delegat al guvernului german D. Stemrich a plecat deja în Germania, ér ceilalțĭ doi delegațĭ germanĭ, d-niĭ Wolfram și Blau, vor petrece încă câteva dile în România, spre a visita mai multe fabricĭ.

Congres european în cestiunea balcanică. Din *Roma* se anunță, că în cercurile diplomatice de acolo se menține svonul privitor la convocarea unui congres european pentru *o aranjare definitivă a cestiunei balcanice.* Ideia acestui congres ar fi dat'o Italia și ar fi îmbrățișat'o Anglia, Germania și Rusia, Turcia nu s'ar contraria, de óre-ce tocmai în dilele din urmă s'a pecetluit amiciția între Sultan și regele Italiei. Congresul nu se va ocupa cu cestiunile din Estremul Orient, dér va discuta afacerea din Africa-de-nord.

Ințelegerea sêrbo-bulgară în cestiunea Macedoniei. Nu de mult înregistrasem și noi scirea despre apariția unui comunicat din partea guvernului sêrbesc, care în numele sĕu și al guvernului bulgar condamnă fórte aspru activitatea recentă a bandelor bulgare și sêrbe din Macedonia. Acum sosesce din Sofia scirea, că numitul comunicat a causat mare nemulțămire in cercurile macedonene, carĭ în public acusă guvernul bulgar de trădare în cestiunea macedonénă.

Dieta ungară.

După vacanța de vară, prima ședință a dietei s'a ținut Luni în 10 Octomvrie.

După deschiderea ședinței presidiate de D. *Perczel*, ministrul de comerciu *Hieronymi* a presentat proiectul referitor la provisoriul comercial cu Italia, ér ministrul de agricultură *Tallian* un proiect despre regularea rîului Raba.

A luat apoi cuvêntul Francisc *Kossuth.* El cerù lămurirĭ asupra scrisórei contelui Tisza adresată alegĕtorilor sĕi din Ugra, deóre-ce planurile lui Tisza sunt direct îndreptate în contra resistenței opozițiunei în cameră. O astfel de mĕsură nu póte fi motivată în momentele de față, ér opoziția nu va da din mână arma resistenței. Décă în raporturile politice actuale se va face imposibilă resistența opoziției, urmarea ar fi séu stîlcirea „națiunei“, séu revoluțiunea (!)

Kossuth protestéză apoi în contra afirmării din scrisórea lui Tisza, că la 1867 s'a pus în mânile domnitorului dreptul de stabilire a limbei în armată.

Ministrul-președinte *Tisza* rĕspunde lui Kossuth. Declară, că este un interes național capital garantarea demnității discusiunilor în cameră. Punctul sĕu de vedere privitor la *revisuirea regulamentului camerei* este cel vechiŭ. Décă va fi necesar, va aplica în viitor mĕsurile, ce le-a vizat în proiectul sĕu din primăvară, carĭ însĕ vor avé numai un caracter *provisor.*

In ce privesce revisuirea *definitivă* a regulamentelor camerei, Tisza scóte în relief patru puncte principale. După părerea lui *la desbaterea proiectelor de lege nu se pote aplica clotura* (botnița — Culeg.) Al doilea: *obstrucțiunea technică trebue sĕ se facă imposibilă.* Al treilea: *trebue sĕ se creeze mijlóce pentru scutirea vadei și demnității camerei.* Al patrulea: *budgetul anual și contingentul de recruțĭ trebue sĕ fie desbătute și primite în termin fix.*

Spune apoi, că pentru revisuirea regulamentului camerei va propune *esmiterea unei comisiunĭ* care, după-ce va desbate cestiunea, va face propozițiunĭ dietei.

Deóre-ce Kossuth a pus în discusiune și reforma legei electorale, Tisza declară, că ține la vechia-i promisiune: va face tot posibilul, cá alegerile generale dietale din 1906 sĕ se facă pe basa nouei legĭ.

— O sĕ fie și până atuncĭ alegerĭ nouĕ, observă Olay.

— Asta nu atîrnă, decât de la d-v., rĕspunde Tisza.

— De ce amenințĭ? Noi ne purtăm destul de bine! diseră câțĭ-va din stânga.

— E interesant, replică ironic Tisza, că tocmai aceia se tem de alegerĭ nouĕ, carĭ mereu strigă, că „națiunea“ întrégă le stă la spate.

— Nu ne temem, dice Ugron, dér n'ai sĕ amenințĭ.

— Nouĕ nu ne stau la spate baronii, observă Rakosi Victor. (Banffy, care sta la spatele lui Rákosi, zimbind îi șoptesce acestuia, că și el e baron).

Tisza declară de alt-fel, că nu vré nicĭ el alegerĭ nouĕ. Comunică apoi camerei programul de lucrare al guvernului: Ministrul de finanțe va presenta cât mai curênd proiectul de budget. Până când comisiunea financiară va desbate proiectul de budget, camera sĕ se ocupe de *provisoriul comercial cu Italia.* Va urma apoi *procedura penală civilă* și proiectul despre *reforma instrucțiunei poporale.* Declarația acésta a fost primită cu aplause generale.

A mai vorbit și *Polonyi* tot în cestiunea scrisorii lui Tisza, luându-l pe acesta la refec.

*

In ședința de erĭ, Marțĭ, s'au resolvit mai multe petițiunĭ întrate la birou în decursul vacanței.

Pentru şedinţa de adĭ, Miercurĭ, s'a pus la ordinea dilei desbaterea proiectelor maĭ neînsemnate.

Rĕsboiul ruso-japones.

Intorsătura, ce vré s'o dea *Kuropatkin* operaţiunilor de rĕsboiŭ în Manciuria, a produs pretutindenĭ mare sensaţie, mai ales că nu se scie, cum şi în ce chip şĭ-a adunat el în timp relativ scurt, după luptele de la Liaoyang, forţe militare atât de marĭ, încât sĕ se decidă de-odată a trece de-la defensivă la *ofensivă*.

Ultimele scirĭ de pe câmpul de rĕsboiŭ confirmă, că *Kuropatkin* de fapt a început ofensiva. Incă sĕptĕmâna trecută el şĭ-a împins trupele spre sud până la fluviul Hunho, ér avangardele rusescĭ au ocupat din nou Pönyuku situat la 20 chilom. spre nord de Pönsiku. Ba décă e sĕ dăm credĕmĕnt telegramei din Charbin a diarului „Central News", trupele rusescĭ ar fi ocupat staţiunea căii ferate de la Taho şi minele Yantai. Din Petersburg nu se confirmă scirea acésta, ér în Tokio se păstréză o adêncă tăcere asupra evenimentelor mai nouĕ.

Diarul rusesc „*Brsevija Vjedomosti*" anunţă din Mukden, că *armata principală japonesă se retrage spre sud* şi Japonesii părăsesc nu numai posiţiunile, ce le ocupaseră după lupta de la Liaoyang, ci şi posiţiunile ocupate de ei mai înainte. Flancul lor de la sud s'a retras în ultimele dile cam vr'o 50 chilom. spre sud şi între altele au părăsit posiţiunile Cianhan-Cinanghai-Saimadzi-Penhuiliu din regiunea Kuantiansianului.

„*Köln. Ztg.*" publică următórea telegramă sosită la Petersburg din Mukden: *Armata manciuriana a început la 5 Octomvrie ofensiva.* Inceperei ofensivei i-a precedat un serviciu divin, cu care ocasiune archiereul militar ş'a încheiat vorbirea adresată lui Kuropatkin cu cuvintele:

— Cei din vechime diceau: pe scut séu cu scutul; eu însĕ dic: cu religiunea şi în numele lui Christos!

Tuturor trupelor li-s'a citit ordinul de di al lui Kuropatkin. La 6 Octomvrie amiralul *Alexiew* a sosit la Mukden şi a însoţit pe *Kuropatkin* la trupe.

După depeşĭ din Mukden, *Kuropatkin* a condus însuşĭ operaţiunile de reocupare a posiţiunilor din jur de Banyaputze. Japonesii erau conduşĭ de *Kuroki* însuşĭ. Atacul a fost întrodus prin ocuparea singurei posiţiunĭ, ce nu era stăpânită de Japonesĭ. *Kuropatkin* a încercat tot-odată o manevră de impresurare, Japonesii însĕ vĕdênd primejdia au evecuat imediat posiţiunea lor. Kuropatkin a dat ordin de înaintare pe tótă linia, însĕ trupele lui au aflat evacuate posiţiunile ce voiau sĕ le cucerésca prin asalt. Ariergarda japonesă a acoperit prin focurĭ de puşcă retragerea trupei principale.

„*Koln Ztg.*" mai primesce din Petersburg scirea, că trupele rusescĭ înaintéză spre sud de staţiunea căii ferate de la Şahe. Ciocnirile între avantposturĭ sunt neîntrerupte. Armata generalului *Mişcenko* a înaintat aprópe până la minele de la Yantai, causând óre-carĭ pierderĭ Japonesilor, carĭ au fost siliţĭ sĕ părăsésca mai multe posiţiunĭ principale.

Despre evenimentele de la *Port-Arthur* n'a sosit nimic nou. Luarea ofensivei din partea lui Kuropatkin şi plecarea flotei din Baltica vor sili pe Japonesĭ sĕ grabéscă cu asediarea cetăţii. Se dice, că *Stossel* ar fi telegrafiat Ţarului, că décă până la finele lunei Noemvrie nu va primi ajutóre, va închina inimicului cetatea. (?)

Combaterea malariei.

De **Dr. I. Popp**, medic-colonel.

(8) (Urmare.)

Din cele expuse până acuma resultă pentru profilaxia şi combaterea malariei următórele principii fundamentale:

1) Bóla se inoculéză omului de cătră o specie de ţînţarĭ, carĭ s'au infectat mai nainte la om îmbolnăvit de malaria.

2) Este o erore a crede că bóla se produce prin evaporările pământului, cu deosebire în regiunile băltóse.

3) Cine se păzesce de ţînţarĭ, este asigurat contra acestei bolĭ.

4) Pericolul de a fi înţepat de aceştĭ ţînţarĭ, este mai mare în timpul de la apusul până la rĕsăritul sórelui, de óre-ce ţînţarii se mişcă în roiurĭ mai ales sera, în cursul nopţii şi în primele ore ale dimineţei, şi-l amenință pe om atât în liber cât şi în locurĭ închise.

5) In cursul órelor de peste di ţînţarii malaricĭ, stau liniştiţĭ pe pomĭ şi în tufişurĭ, în érbă şi în alte locurĭ ascunse, cu deosebire însĕ în numĕr mare, în apropierea de ape stătătóre, bălţĭ, — fie acestea cât de micĭ, — pe a căror suprafaţă îşĭ depun ouĕle. Ei stau ascunşĭ diua în case şi în dependenţele lor, şi-şĭ caută locurĭ întunecate, spre a fi cât se póte de neobservaţĭ şi necontrolaţĭ.

6) In locuinţă se apĕră omul de împunsăturile ţînţarilor mai cu succes prin aceea, că li-se opresce întrarea în casă cu ajutorul unor împletiturĭ de sîrmă, sită de sîrmă. Unde nu se pot face astfel de site pentru scutire, sau din orĭ-ce causă totuşĭ pĕtrund singuraticĭ ţînţarĭ, acolo trebue omul sĕ-i urmărésca în cursul dilei după posibilitate şi sĕ-i omóre; afară de acésta trebue, înainte de apusul sórelui, omul sĕ-i alunge din locuinţă, séu sĕ-i ameţéscă, pentru-ca în decursul nopţii sĕ aibă linişte de ei.

7) Ţînţarii se depărtéză printr'un curent puternic, însĕ mai sigur în modul, că locuinţa se afumă, fiind ferestrile pe jumĕtate deschise, cu praf dalmatin de insecte, toţĭ ţînţarii supuşĭ acestui fum sbóră atuncĭ spre ferestri, pentru a scăpa şi pot acolo uşor sĕ fie prinşĭ şi omorîţĭ.

Sitele aplicate la ferestri nu e permis a-le mişca séu a-le depărta nicĭ odată, nicĭ chiar cu ocasiunea afumării, fiind-că fumul trece destul de uşor prin sita de sîrmă şi ţînţarii ce fug din odaie se pot vedé şi nimici uşor pe suprafaţa sîrmiĭ.

8) Ţînţarii sĕ ameţesc pentru mai multe óre, décă afumăm în mod destul de abundant locuinţele cu praf de insecte dalmatin, făcêndu-se acésta cu ferestrile şi uşile închise.

9) Décă voesce omul sĕ petrécă în liber pe timpul, când ţînţarii sbóră între apusul şi rĕsăritul sórelui, atuncĭ se póte scuti de ţînţarĭ în locurile malarice şi prin urmare şi de bólă prin nişte măscĭ sigure, cu care îşĭ scutesce capul, şi prin nisce mănuşĭ prin carĭ împiedecă ţînţarii de a-se aşeda pe părţile libere ale trupului.

10) In regiunĭ malarice trebue omul sĕ se feréscă a-se odihni diua şi nóptea în liber sub pomĭ şi tufişurĭ, în érbă şi cu deosebire în apropierea bălţilor, séu chiar a dormi în astfel de locurĭ, fiind-că se espune a fi de aceştĭ ţînţarĭ, setoşĭ de sânge, uşor aflat şi înţepat.

11) Omul sănĕtos se póte scuti destul de bine contra îmbolnăvirii prin chinină, pe care o întrebuinţéză după sfatul medical.

(Va urma.)

Uncţiunea regelui Serbiei.

La mănăstirea *Zica* a avut loc Duminecă uncţiunea regelui Petru. La órele 9 diminéţa, regele acoperit cu mantia regală şi cu tóte însemnele regalităţei, s'a dus cu un cortegiŭ solemn şi în sunetul clopotelor la mănăstire, la a cărei întrare a fost întîmpinat de metropolitul Inocenţiu încunjurat de cei 4 episcopĭ eparchioţĭ. Mitropolitul i-a presentat crucea pe care regele a sărutat'o. Precedat de cler, regele a întrat în biserică şi s'a aşedat pe tron, după care a început serviciul liturghiei. Regele predete sceptrul şi globul regal persónelor desemnate mai dinainte, ér în timpul cetirei evangheliei şi-a scos coróna de pe cap.

După sfîrşitul cetirei, un diacon presentà regelui Evanghelia pe care suveranul o sărutà. Corul a întonat câte-va cântărĭ rituale, după care metropolitul recità o rugăciune, implorând binecuvêntarea dumnedeiéscă asupra regelui creştin. După ce clerul sĕ împărtăşi în altar, 2 episcopĭ învitară pe Rege, ca sĕ se supună la ceremonia ungerei, cu aceste cuvinte:

„Rege înţelept şi stăpânitor! A sosit momentul de a sacra pe Majestatea Vóstră şi de a i presenta sfânta cuminecătură. De aceea sĕ binevoiéscă Majestatea Vóstrĕ sĕ se apropie de porţile împĕrătescĭ ale sfintei bisericĭ".

Regele remise atuncĭ sabia primului adjutant şi se îndreptà spre întrarea centrală a iconostasului, unde stete în picióre pe un covor brodat cu aur şi acoperit cu mantia regală. Imediat după aceea începù ceremonia propriu disă a ungerei. Mitropolitul luà vasul preţios cu sfântul mir şi procedà la sacrare, ungênd pe rege pe frunte, pe nas, pe buze, pe urechĭ, pe piept şi pe podul mânilor, făcênd la fiecare ungere semnul crucei şi recitând rugăciunea „*Pecetea darului duhul sfânt*". In acelaşĭ timp 2 episcopĭ uscau părţile unse cu sfântul mir.

După ceremonia ungerei, mitropolitul conduse pe rege prin porţile împĕrătescĭ până la altar. Pe când regele se ţinea înclinat, un episcop ceti rugăciunea dinaintea comunicăturei, pe care regele o repetà încet. Mitropolitul presentà apoi regelui sfânta cuminecătură sub cele douĕ forme ale tainei, urmând ritul regal. După ce regele îşĭ spălà mânile şi după recitarea rugăciunei, care urméză după taina comunicăturei, se îndreptà spre tron pe care se aşédà din nou, punêndu-şĭ coróna pe cap şi luând în mânĭ sceptrul şi globul. Regele a ascultat apoi în picióre următórea rugăciune recitată de un diacon:

„Stăpânitor şi Rege Petre, venera-
„bilul, piosul şi drept credinciosul nostru
„stăpânitor uns cu sfântul mir, Dumnedeu
„cel Atotputernic sĕ te binecuvinte şi
„sĕ-ţĭ dea vieţă tihnită, sănĕtate, mân-
„tuirea sufletului şi isbîndă asupra tenta-
„ţiunilor duhului necurat şi sĕ te păstreze
„nenumĕraţĭ anĭ".

Atuncĭ corul întonà imnul „Mnohaja Leta", ér Mitropolitul ii presentà crucea pe care regele o sărutà. In aceeaşĭ ordine ca şi la sosire, regele părăsi apoi biserica.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(8)

Feréstra sclipitóre.

De F. Clemens.

— Urmare. —

Jean Moulin era un caracter resolut, care nicĭ când nu se lăsa dat pradă desnădejdii. Inainte de tóte îi trebuia acum un adăpost, fie cât de primitiv. Işĭ roti din nou privirile jur împrejur. Văgăuna avea un diametru de vr'o trei-decĭ de paşĭ lungime, ér lărgimea varia de la câţĭ-va paşĭ până la vr'o sută de urme. Spaţiul nu era lipsit nicĭ de vegetaţiune. Pe lângă marginile păreţilor de stâncĭ se iviau icĭ colo tufişurĭ. După căutare îndelungată descoperi o proeminenţă de steiŭ, sub care putea sĕ găséscă un asil. Aicĭ se ghemui până-ce încetà plóia, bătêndu-şĭ capul mereu, ce şi cum ar trebui sĕ facă, ca sĕ scape din situaţia-i teribilă.

Indată-ce mai conteni plóia, el începù din nou o visitare amĕnunţită a temniţei sale. Un vultur îi plutea în aer d'asupra capului. Ah, că nu avea şi el aripĭ, ca vulturul!

Se însera. A doua nópte a captivităţii sale. A petrecut-o stîrcit sub proeminenţa de stan, sgriburind de frig şi într'o mâhnire nespusă. Fómea şi frigul îi goniră somnul şi numai Deul visurilor îi făcea din când în când visite scurte şi chinuitóre, în momentele când istovirea îi închidea pleópele obosite.

Dinaintea fómei s'au dat îndĕrĕt tóte cele-lalte grozăvenii ale situaţiei sale. Corpul avea nevoie de hrană, dér de unde s'o ia? Nimic comestibil nu se găsea în acéstă temniţă, orĭ-cât s'a trudit sĕ descopere. Cu o energie estra-ordinară a voinţei îşĭ mai reprimà fómea torturătóre şi se înviorà cu apa de plóie ce se adunase într'un basin natural. Atâta sciea el, că décă astădĭ nu isbutesce sĕ scape, i-s'au sfîrşit forţele.

Inc'odată porni în inspecţie cercetând acum fie-care tufiş şi fie-care crĕpătură. Desfăcênd cu mânile mărăcinile dese, ce se aflau la capĕtul mai ângust al văgăunei, zări între ele jos pe pămênt o sdrênţă de stofă colorată. Vrînd s'o ridice, băgà de sémă, că stofa par-că e ţintuită în pămênt.

Detectivul trase cu putere, dér stofa nu îngăduia. Se ţinea de-o bucată mai mare de stofă, care se afla îngropată în pămênt.

„Curios", mornăi Moulin, deşteptându-se într'însul poliţistul. „Asta pare a fi o bucată dintr'o uniformă militară".

In acest moment îi veni un gând fioros. Luà o piatră ascuţită şi începù sĕ scurme. Stofa eşia din ce în ce mai mult la ivélă. Nu mai încăpea îndoiélă: Era partea anterióră de la o tunică militară, ér în tunică se afla corpul nenorocitului, care a purtat-o.

„Locotenentul Gérard, ofiţerul dispărut", şopti Moulin alb ca păretele şi buzele îi svîcniau. El se dĕdù puţin îndĕrĕt îngreţoşat.

Descoperirea îngrozitóre îl făcù pentru moment sĕ-şĭ uite propria situaţie. Simţul de datorie însĕ a fost mai puternic, decât greţa, ce-l cuprinse. Se puse din nou pe scurmat, până-ce a scos la lumină corpul neînsufleţit.

Scopul pentru care fusese trimis la Cauterets era aşa-dér ajuns: A desluşit sórtea ofiţerului dispărut! Locotenentul Gérard era mort, ucis. De cine? Mai puté fi îndoiélă? Enigma era deslegată până la punctul până unde puté sĕ fie deslegată: Feréstra sclipitóre l'a momit şi pe Gérard, sĕ cerceteze după causă, credênd şi el de sigur, că stă în vr'o legătură cu contrabandiştii. El a ajuns de asemenea până la bojdeucă, ér falsificatorii l'au surprins, l'au împuşcat şi l'au îngropat aicĭ.

Cunoscea acum locul unde era îngropat cadavrul şi sciea cine l'au ucis. Dér la ce îi folosiau aceste cunoscinţe? Osĕmintele lui vor putredi curênd alăturea de ale primei victime, póte fără sĕ-l descopere cine-va vr'odată.

Timp îndelungat stătù tînĕrul bărbat adênc emoţionat lângă cadavru. Numai cu încetul putù sĕ-şĭ regăséscă rostul în firul cugetării. Un vîjăit îndepărtat străbătù la urechile lui. Cât timp fusese adêncit în gândire, i-se părea, că aude acel vîjăit ca în vis, I-se părea, că îi vîjăe în creerĭ. Abia acum observà, că este în adevĕr un murmur. Ascultà şi se convinse, că acel vîjăit eşia dintr'o crepătură, ce se deschidea nu departe de cadavru în dosul unor molidvĭ.

„Asta-i apă curgĕtóre! O mică cataractă!" mormăi detectivul. Işĭ puse urechea la pămênt — nu mai încape nicĭ o îndoiélă, în apropierea lui o cataractă îşĭ rostogolia valurile în adêncime. Pe unde póte însĕ sĕ străbată apa, óre n'ar puté sĕ străbată şi un om? Acesta-i fù primul gând.

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

— 29 Septemvrie v.

Regele Carol la exposiția agrară. Duminecă după amiadi regele Carol a visitat Esposiția agrară.

Regele s'a dus la Bucuresci direct de la Sinaia, cu un tren special și a descins în gara Mogoșóia la órele 12.45 Pe peronul gării, Suveranul a fost întêmpinat de d-l Dimitrie Sturdza, președintele consiliului, de d-niĭ miniștriĭ C. I. Stoicescu și Vasile Lascar, de d-l Paul Stătescu, prefectul județului Ilfov.

Regele și principele Carol, urmațĭ de d-niĭ miniștriĭ și de suită, s'au dus apoi în trăsură, la Esposiție, unde au ajuns la ora 1. Aci a descins la marele palat al agriculturei, unde a fost întêmpinat de către principele Ferdinand și principele Wilhelm de Hohenzollern, de d-niĭ miniștriĭ Em. M. Porumbaru și Al. Gianni, de d-l Greceanu președintele Soc. agrare, de membriĭ comitetului esposiției, de d-l I. Cesărescu, prim ajutor al primarului capitalei, de d-l procuror general Ștefănescu și de diferițiĭ șefĭ de serviciĭ, carĭ figureză ca esposanțĭ. D-l Greceanu a salutat pe Suveran printr'un discurs, relevând progresele pe carĭ le-a făcut țéra sub domnia Majestățiĭ Sale. Regele a rĕspuns d-lui *Greceanu* aducênd elogiĭ inițiatorilor acestei frumóse espositiunĭ. D-l Sava *Șomănescu* președintele comitetului esposițiunei, mulțumesce Suveranului de onórea făcută esposiției prin visita sa, care este o supremă încuragiare pentru inițiatorĭ și esposanțĭ. In urmă Suveranul a visitat cu de-amĕnuntul întreg palatul agriculturei precum și tóte celelalte pavilióne ale esposiției, interesându-se fórte de aprópe de mersul progresiv al industriei și comerciului român.

In nr. de Duminecă vom publica un raport mai lung.

Episcopul Dr. Vasile Hossu a plecat, precum cetim în „Drapelul", la Roma, spre a-șĭ face reverința la Papa Pius X. La reîntórcere P. S. Sa va cerceta pe episcopul Nagel din Triest.

Cablul Constanța—Constantinopol. Din Constantinopol se telegrafézá, că erĭ a fost semnată de către representanțiĭ Porțiĭ și a societățiĭ germane convenția definitivă în privința concesiunei cablului Constantinopol—Constanța, precum și convenția relativă la aședarea unui nou fir terestru Constantinopol—El-Arich (Egipet)

Contra pelagrei. Guvernul bucovinean a adresat un deis tuturor prefecturilor din țéră în care le provócă de-a supraveghia cu tótă rigurositatea ca porumb stricat cum și alimente stricate și stricăcióse sănĕtățiĭ sĕ fie oprite de a fi puse în vîndare. Orĭ-ce cas de contravențiune este a-se aduce imediat la cunoscința judecătoriei competente, pentru-ca acésta sĕ pedepséscă pe contravenienți.

Necrolog. In Blașiŭ a rĕposat în 9 Octomvrie studentul de clasa VII-a gimnasială Emil *Iozon* în al 20-lea an al etățiĭ. Inmormêntarea i-s'a făcut erĭ, Marțĭ în cimiterul gr. cat. din Blașiŭ. Pe rĕposatul îl jelesc frațiĭ Valeriu și Alexandru, unchiĭ și mătușile Maria Pop măr. G. Grozea, Dr. Alexandru Pop și soția Camila Pop n. Nistor.

Nou advocat român. D-l Dr. C. *Velican* a făcut cu succes dilele trecute censura de advocat la tabla reg. din Tergu-Mureșului.

— D-l Ioan A. *Caba* a fost promovat doctor în sciințele juridice la universitatea din Budapesta.

Exhumată de trei orĭ. Doctorul Jacobsohn din Ploieștĭ a fost acusat, că a aplicat un tratament cu mercur soției sale, în urma căruia acésta a fost otrăvită și a murit. Nenorocita femeie a fost exhumată de două orĭ deja, și s'au găsit în intestine mercuriul, doctoriĭ însĕ n'au fost de acord, décă cantitatea ce s'a găsit era suficientă pentru a provoca mórtea. La procesul, ce s'a judecat dilele acestea s'a ordonat o a treia exhumare, pentru a se constata, décă otrava a pĕtruns și la óse. Alaltăerĭ s'a făcut acéstă exhumare, luându-se câteva chilograme de óse, carĭ vor fi analisate de profesorul Dr. *Istrati*. La exhumare erau de față profesorul Dr. V. *Babeș*, procurorul, judecătorul de instrucție și chemicul Poltzer.

Scirĭ mĕrunte din România. Pictorul Nicolae *Bran* măestru de desemn la liceul Mateiŭ Basarab din Bucuresci, a fost permutat în aceeașĭ calitate la liceul „Lazar".

— Duminecă s'au început în Bucuresci *alergările de cai.* Resultatul a fost încurajator pentru caiĭ produșĭ în țéră. *Spuma*, o frumósă róibă născută în Buzĕu a bătut douĕ iepe câștigătóre în Anglia.

Doi artiștĭ celebri. „Cronica Israelita" scrie, că la teatrul național din Bucuresci se fac pregătirĭ pentru representațiile lui de Max și a d-șórei Marióra Ventura, carĭ se aștéptă sĕ vină din Paris. Amêndoi — dice numitul diar — sunt de origine Evrei din România. D-l Max este fiul unui medic din Iașĭ și mai târdiu Bucuresci, ér mama d-șórei Ventura, fósta societară a teatrului național din Bucuresci, a fost de asemenea evreică.

Cel mai lung cablu din lume s'a terminat dilele trecute și se află între San-Francisco și Manila pe insulele filipine. Lungimea acestui cablu este de 14.140 chilometri și e aședat la nisce adêncimĭ marĭ între 4000 și 9633 metri, astfel în cât atinge aprópe cele mai adêncĭ locurĭ din ocean, carĭ până acuma au fost mĕsurate. In timp ce mai nainte o depeșă, care se espedia din Washington la Manila, trebuia sĕ facă drumul peste oceanul atlantic, marea mediterană, India și Honcong prin cablurĭ strĕine și prin 15 stațiunĭ, ea astădĭ trece direct dela un capĕt al cablului, fără nicĭ o stațiune intermediară, până în celălalt capĕt.

Serată umoristică. In séra de 13 Octomvrie, Joi, se va da o serată umoristică de către d-șóra F. *Kutzera*, cântărétă și virtuósă pe titeră (cântă și românesce) și d-l L. *Röckl*, umorist instrumental la „Gewerbeverein" Inceputul la órele 6 séra. Intrarea liberă.

In afacerea adunărilor învĕțătoresci din Bănat, unde inspectorii școlarĭ au fost salutațĭ în limba maghiară, „Drapelul" ce ne-a sosit astădĭ publică o rectificare, séu cum dice o lămurire. Nu P. C. Sa archimandritul Hamsea a fost președintele adunării învĕțătoresci și nu d-sa a salutat pe inspectorul școlar (cum s'a dis din greșală), ci presidentul adunării d-l Dr. Tr. *Putici* a fost, care a ținut mai întâiŭ un discurs de deschidere în limba română, apoi a salutat românesce pe óspețĭ, între carĭ pe archimandritul Hamsea ca representant al episcopului din Arad și, în fine, a salutat tot în limba română pe inspectorul școlar reg. intercalând în discursul sĕu câteva cuvinte de salutare, rostite în limba maghiară.

Aceeașĭ fóie publică o corespondență din Timișóra, în care se vorbesce despre statutele reuniunei învĕțătoresci din Timișóra, care s'a întrunit în Lipova, precum și de cealaltă reuniune, întrunită la Biserica-Albă. In corespondență se relevă, că statutele reuniunii din Timișóra *impun* presidiului, respective comitetului societății, ca sĕ învite necondiționat pe inspectorul reg. la adunărĭ și că și protocólele adunării generale sĕ se trimită inspectorului reg. în copie autentică. Limba în care sĕ fie concipiate aceste copii — ce-i drept — nu e indicată în statute și acésta depinde de la bunul plac al inspectorului. Ba ce e mai mult, consistoriul din Arad, șeful și forul suprem al învĕțătorimei, n'are nicĭ o influință ca atare asupra cestei reuniunĭ, deórece, conform statutelor, și consistoriul e considerat ca un *simplu óspe* ca și inspectorul școlar. Rĕul datéză de acum 3—4 anĭ, când s'a fondat reuniunea și responsabilĭ sunt în prima linie aceia, carĭ au conlucrat la fondarea reuniunii.

Congresul scientific din Constanța.

„Asociațiunea pentru înaintarea și rĕspândirea sciințelor", care la 1902 șĭ-a ținut primul sĕu congres la Iașĭ, al doilea la 1903 în Bucuresci, s'a întrunit Duminecă în al III-lea congres la Constanța sub președința d-lui Elie *Radu*, inginer inspector general.

Primarul I. *Benderli* a salutat congresul în numele cetățenilor din Constanța, urându-i succes și spor la muncă.

Dr. I. *Felix*, președintele de onóre, a pronunțat un patriotic discurs, făcênd apologia sciinței române.

Președintele Elie *Radu* în discursul sĕu de deschidere face elogii inițiatorilor acestei Asociațiunĭ, cu deosebire d-nului Dr. Istrati, care șĭ-a câștigat multe merite, mai ales în jurul exposiției ce s'a aranjat anul trecut la Bucuresci cu ocasiunea congresului. In Constanța nu s'a putut aranja estimp o esposiție regională din causa secetei, membrii cogresului însĕ vor avé ocasiune a admira lucrările technice din portul Constanța. D-l Radu a vorbit mai departe despre *muncă* și a relevat necesitatea luării de mĕsurĭ contra secetei, care în termin mediu tot la 5 anĭ bântue țéra.

Profesorul *Mrazec* dă cetire conturilor bănescĭ pe exercițiul 1903/4, care se saldézá cu un excedent de 10.137 Lei.

In comitet s'a ales I. *Kalinderu*, preș. de onóre, St. *Hepites*, preș. activ, *Mrazec*, v.-preș., Dr. *Murgoci* și inginer *Iliescu*, secretarĭ, și *Mihăescu* cassier.

A doua di, Lunĭ, s'au format douĕ secțiunĭ, una medicală (preș. Dr. Petrini-Galațĭ) și una scientifică pură (preș. Hepites).

In secțiunea din urmă Dr. Hepites a cetit date statistice asupra secetei.

Dr. *Riegler* a făcut un comunicat original despre principiul conservării energiei.

Dr. *Hurmuzescu*, prof. la Iașĭ a vorbit despre „Teoria electronilor și condensarea vaporilor de apă în atmosferă".

Dr. *Severin*, prof. de chimie la Iașĭ, a comunicat resultatul observărilor sale asupra acidilor nalici bromațĭ.

Ing. *Potîrcă* a vorbit despre găsirea unei surse de apă artesiană.

Dr. I. *Mitulescu* a făcut o expunere sistematică despre „influența agenților fisicĭ asupra nutriției celulare".

Dr. *Brăescu*-Iașĭ despre tratarea alienaților.

Dr. A. *Sarcany* arată cât de vătămĕtóre sunt omului muscele de casă.

Dr. *Miron* a vorbit despre sifilis.

Un rabin despre congresul liber-cugetătorilor.

Rabinul din Alba-Regală Dr. Iacob *Steinherz* publică în „Egyenlőség" un articol despre congresul liber-cugetătorilor ținut de curînd la Roma.

De óre-ce din tabăra evreéscă eram deprinșĭ a vedé sprijinindu-se orĭ-ce acțiune disolvantă, fie ea orĭ-cât de descreerată, ér vocile autorisate ale rabinilor tăceau tăcerea pescelui, cât timp credeau că corosivul pseudo-scientific atacă numai creștinismul — vocea rabinului Dr. Steinherz este surprindĕtóre și este un semn caracteristic al timpului. Este un semn, că destrăbălarea pseudo-scientifică acum nu se mulțumesce cu subminarea creștinismului, ci pune torpilele sale la temeiul orĭ-căreĭ credințe. Etă ce dice rabinul Steinherz:

„Ce sĕ dicem despre societatea învĕțaților adunațĭ în cetatea eternă, care a învitat omenirea, sĕ se lapede de orĭ-ce religiune, sĕ se emancipeze nu numai de sub „dominațiunea popilor", ci sĕ facă odată o ispravă temeinică, sĕ sfîrșéscă radical și cu prejudițiile străvechĭ religionare și sĕ ștérgă numele lui Dumnedeu?! Libera cugetare fără îndoială este comóra cea mai prețiósă a orĭ-cărei națiunĭ și orĭ cât de marĭ ar fi abusurile ce se sĕvîrșesc cu acest soiŭ al libertății, nimenuĭ nu-i póte trece prin minte, ca deținĕtorii puterii de stat sĕ apeleze la vr'un mijloc represiv față cu dênșii.

Asta însĕ nu vré sĕ dică, ca sĕ privim cu mânile în sîn la acțiunea primejdiósă a apostolilor fanaticĭ ai ateismului internațional.

Nu-i temem noi de întreprinderea descreerată a lui *Haeckel* și soțĭ pe aceia carĭ cunosc cât de puțin istoria evoluțiunei omenirei, nascerea și rolul religiunilor în propagarea culturei. Aceștia sciu fórte bine ce trebue sĕ crédă despre platitudinĭ d'al d'aste, că religiunea nu este decât „încredere órbă, sentimentalism, inverosimilitate și fantasia poporului..."

Trebue însĕ sĕ ne gândim la semidocți și la ómenii cu cunoscințe puține, carĭ primesc ca revelațiunĭ ale sciinței vorbele propoveduite din Roma, și carĭ dau lovitura de grație religiosității lor, și de altmintrea destul de slabe.

Diarele nóstre cotidiane șĭ-ar fi câștigat merite neperitóre, décă pe lângă tot liberalismul lor ar fi redus la adevĕrata valóre evangelia cea mai nouă a ateismului nud și ar fi arătat, că libera cugetare nu cere distrugerea credinței în Dumnedeu și abandonarea orĭ-cărei tradiții religióse. Pe cât scim însĕ, partea cea mai mare a presei s'a ferit a analisa mai cu de amĕnuntul cestiunea acésta prea „delicată" și n'a avut cuvînt osînditor nicĭ pentru faptul, că liber-cugetătorii au avut lipsa de tact, sĕ alégă reședința capului bisericeiĭ catolice ca loc, de unde sĕ-șĭ distribue doctrinele lor salvatóre.

Datoria încă și mai mult decât a presei, este a preoților, ca sĕ se ocupe din amvon cu exagerațiile și rolul demagogic al liber-cugetătorilor, înainte de a infecta massele și înainte de a distruge ultimele resturĭ ale religiosității.

Rabinii noștri au avut ocasiunea cea mai bună spre acésta în sĕrbătorile cele marĭ de curînd trecute și de sigur șĭ-au făcut datoria accentuând, că noi Jidovii ca popor par excellence religios trebue sĕ luptăm în primul rînd contra ateismului.

Dér ar trebui sĕ-șĭ dea mâna tóte confesiunile... Sĕ adorăm pe Dumnedeu și sĕ întărim religia fie-care după credința sa în biserică, dér afară de acésta sĕ recunóscem scopurile comune și pericolele comune, ce ne amenință din partea materialismului scientific.

Bibliografie.

Au apărut:

1) **Câteva cuvinte despre îmbrăcăminte și lux** de Dr. Em. *Elefterescu.* O broșură de 19 paginĭ.

2) *Despre rĕul concubinagiului în poporul nostru* de Dr. Em. *Elefterescu.* 13 paginĭ. Amîndouĕ tipărite în tipografia Al. Vălescu. Mușătescĭ-Argeș. Prețul?

„Luceafărul" nr. 18 are următorul sumar: 1) Asociațiunea la Timișóra de T O. Codru. 2) Copiilor (poesie) de O. Goga. 3) Curcubel-bel de V. E. Moldovan. 4) Căldura, vîntul și gerul de Șt. S. Tuțescu. 5) Comunicare de N. Dobrescu. 6) Satul meu de Tullius. 7) Cântece de joc (poesie) de E. Hodoș. 8) Metamorphoseon liber de Rito. Cronică. Cărțĭ și reviste. Ilustrații: Incoronarea lui Petru I. „Luceafărul" apare la Budapesta (I. Str. Zöldfa 7.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 11 Octomvrie. „Berliner Tageblatt" primesce din Petersburg scirea, că Rușii au început Lunĭ înaintarea pe un front lat, pe linia Sinminting-Mukden de alungul fluviului Hunho. Corpul de armată 6 siberian, precum și trupele retrase la Tienling, apoi divisiunile generalilor *Miscenko*, *Rennekampf* și *Samsonov* au fost distribuite în front. La stânga estremă înaintéză brigada de cavalerie din Caucas. Cavaleria japonesă se abate din calea cavaleriei rusescĭ. Japonesii au opus până acum fórte puțină resistență. Se afirmă, că ofensiva se întîmplă la ordinul Țarului.

Tokio, 11 Octomvrie. *Mikado* a dat un manifest către popor, în care accentuéză, că dela începerea ostilităților armata și flota au dat dovedĭ de mare bravură și a înaintat pas de pas. Cu tóte acestea prospectele nóstre la un succes definitiv sunt încă fórte îndepărtate. Sperăm, că sentimentul național ne va face posibilă o victorie finală.

Reval, 11 Octomvrie. Țarul a pronunțat un discurs rĕsboinic cu ocasiunea revistei asupra flotei din Baltica. El a esprimat speranța, că șoldații de marină vor rĕsbuna pierderile, ce i-s'au făcut Rusiei în vase. Séra s'a dat un banchet, la care au fost învitațĭ toțĭ comandanții vaselor. Țarul a plecat spre Petersburg.

Tokio, 12 Octomvrie. Rușii au trecut Hunho atacând posițiunile japonese. Forțe însemnate japonese merg spre nord. Canoniera japonesă „Heijen s'a ciocnit de o mină în golful porumbeilor scufundându-se și înecându-se 307 ómenĭ.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr. *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră de la Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I Agrologia*, séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5 coróne.*

Vol. II. *Fitotechnia*, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 corone.*

Vol. III. *Zootechnia*, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 corone.*

Vol. IV. *Economia Rurală*, séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 coróne.*

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care trateză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tote ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte germană, francesă etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul-Unguresc. Ediţ. a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck, de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţéră săracă". Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor" seu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu.* 90 pag. Form. 8⁰ costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeisen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote.* Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Imbunătăţirea stăriĭ sĕtenului, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banĭ (pl. porto 5 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului", de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia", pentru şcólele poporale de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banĭ (plus porto 5 b.)

Cărţĭ pentru comercianţĭ şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea înpartidă simplă, de I. C. Panţu. O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială" de *I. C. Panţu.* Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive: scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu.* Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.* Preţul broş. 2 corone (+ 10 banĭ porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Octomvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.30
Renta de corone ung. 4%	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur $3^1/_2$%	88.95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.65
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	212.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	163.—
Renta de hârtie austr.	99.85
Renta de argint austr.	99.75
Renta de aur austr.	119.65
Renta de corone austr. 4%	100.—
Bonurĭ rurale ungare $3^1/_2$%	91.25
Losurĭ din 1860.	155.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 38
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	775.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	667.—
Napoleondorĭ	19.04
Mărcĭ imperiale germane	$117.47^1/_2$
London vista	239·45
Paris vista	$95.22^1/_2$
Note italiene	95.15

Cursul pieţei Braşov.

Din 12 Octomvrie n. 1904.

	Cump.	Vând.
Bancnote rom.	18.88	18.92
Argint român.	18.80	18.90
Napoleond'orĭ.	19.02	19.10
Galbenĭ	11.20	11.30
Ruble Rusescĭ	2.53	2.55
Mărcĭ germane	117.20	117.40
Lire turcescĭ	21.50	21.60
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	102.—